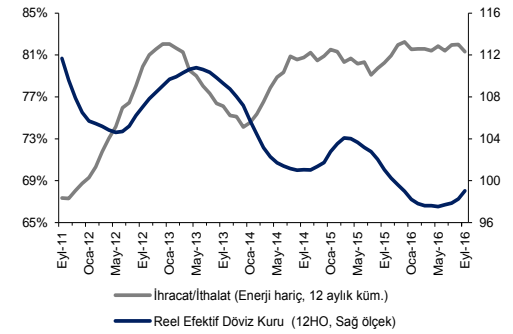
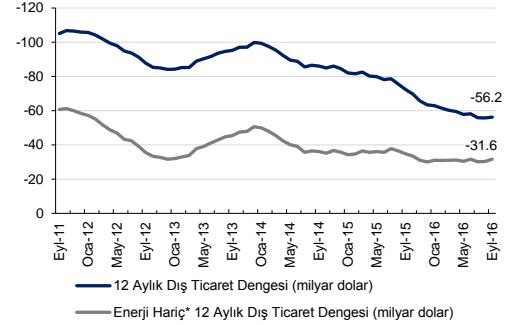

Eylül'de 12 aylık birikimli dış ticaret açığı, Ağustos'ta gördüğü son altı yılın en düşük düzeyi olan 55.7 milyar dolardan 56.2 milyar dolara yükseldi...

- Zayıf TL, gerileyen enerji fiyatları ve Euro Bölgesi'nde toparlanan talebe bağlı olarak uzun bir süreden beri iyileşme trendi izleyen yıllık dış ticaret açığı, Eylül'de gelen 4.4 milyar dolarlık rakamın ardından altı yıldan beri gördüğü en düşük değer olan 55.7 milyar dolardan 56.2 milyar dolara yükseldi. Bu durum, emtia fiyatları kaynaklı olumlu katkının azalacağı ve devam eden jeopolitik risklerin özellikle ihracat üzerinde yarattığı baskı dikkate alındığında açığındaki daralma sürecinin sonuna gelindiğine işaret ediyor olabilir. Öte yandan, Ağustos'ta yıllık bazda pozitif büyüme kaydeden ihracat ve ithalat rakamları Eylül'de sırasıyla %5.6 ve %0.7 küçülürken, aylık dış ticaret açığı ise %14 oranında arttı. Böylece, ihracatın ithalatı karşılama oranı yıllık bazda %71.5 ile bir önceki aya göre gerilerken, altın ve enerji hariç 12 aylık çekirdek ticaret açığı hafif bir büyüme kaydetti.

- Geniş ekonomik gruplara göre, daha önceki aylarda ithalatın hızında yön çizici olan ara malları %1.2 gerilerken, benzer şekilde %7.1 düşüş kaydeden sermaye malları ithalatıyla birlikte toplam ithalattaki değişimde belirleyici oldu. Bu durum, uzun süreden beri oldukça zayıf olan yatırım iştahında henüz bir toparlanma olmadığını teyit ediyor. Tüketim malları ise %9.4'lük bir büyüme kaydetti. En çok ihracat yapılan 20 fasıla göre, özellikle altın ihracatında gözlenen %37'lik daralma ihracattaki yavaşlamada önemli rol oynadı. Nitekim altın dışarıda bırakıldığında ihracattaki düşüşün %2.6'da kalması bu değerlendirmeyi destekliyor. Buna rağmen, 12 aylık birikimli bazda %7.8'le üçüncü sırada yer alan bu kalemin payı yüksek kalmaya devam ederken, dış ticaret dengesindeki bu yıl gözlenen iyileşmede etkili oldu. İthalat tarafında ise enerji ithalatı kaynaklı daralma ağırlıklı olarak elektrikli cihazlar, kazanlar & makineler ve kıymetli metaller kalemlerindeki büyümeyle dengelendi. Ülke gruplarına göre, Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin payı Eylül'de geçtiğimiz yılın aynı dönemle karşılaştırıldığında %26.3'e yükselirken, özellikle İran ve Suudi Arabistan'a yönelik ihracat büyümesi dikkat çekti. AB'ye ihracatın payı ise %47.1'den %50.2'ye sıçrayarak artış eğilimini korudu.

- Özetle, Eylül rakamları dış ticaret dengesinde 2013 sonundan bu yana devam eden daralma sürecinin sonuna gelmiş olabileceğine işaret etti. İhracatçıların piyasa çeşitlendirme konusundaki esnekliklerinin katkısı ve Rusya'yla yumuşayan ilişkiler önemli olmakla birlikte, petrol fiyatlarındaki düşüşün sonuna gelmiş olabileceği ve devam eden jeopolitik risklerin komşu ülkelerle olan ticarete yansımaları düşünüldüğünde yıllık bazda dış ticaret açığının önümüzdeki dönemde yavaş bir artış eğilimi içinde seyredeceğini düşünüyoruz.

Dış Ticaret Özet Tablo

Milyar dolar	Oca-Eyl 15		Oca-Eyl 16		Değişim (Y%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	107.2	100.0	104.2	100.0	-2.7%
İTHALAT	156.4	100.0	146.3	100.0	-6.5%
Sermaye (Yatırım Malları)	26.0	16.6	26.8	18.3	3.1%
Ara (Ham madde) Malları	108.7	69.5	98.6	67.4	-9.3%
Tüketim Malları	21.3	13.6	20.5	14.0	-3.7%
Diğerleri	0.3	0.2	0.3	0.2	-7.7%

İTHALAT	Oca-Eyl 15	2015	Oca-Eyl 16	YY puan
AB Ülkeleri (27)	37.5%	38.0%	38.9%	1.4%
Kuzey Afrika Ülkeleri	1.4%	1.5%	1.6%	0.1%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	6.7%	6.6%	6.5%	-0.2%
MENA Toplam	8.1%	8.0%	8.1%	-0.1%

İHRACAT	Oca-Eyl 15	2015	Oca-Eyl 16	YY puan
AB Ülkeleri (27)	43.6%	44.5%	48.5%	4.9%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.8%	5.9%	5.5%	-0.3%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	22.0%	21.6%	21.3%	-0.7%
MENA Toplam	28.0%	28.0%	26.8%	-1.1%

Kaynak : TÜİK

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti

	Oca-Eyl'15		Oca-Eyl'16		Değ (y/y)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
	milyar dolar	%	milyar dolar	%	%
Toplam İhracat	100.5		98.2		-2.3%
Yüksek teknoloji	3.4	3.4%	3.3	3.4%	-2.4%
Orta yüksek teknoloji	31.3	31.1%	32.1	32.7%	2.7%
Orta düşük teknoloji	31.1	30.9%	28.2	28.7%	-9.4%
Düşük teknoloji	34.7	34.5%	34.6	35.2%	-0.5%
Toplam İthalat	125.2		123.4		-1.5%
Yüksek teknoloji	19.4	15.5%	21.1	17.1%	9.0%
Orta yüksek teknoloji	55.0	43.9%	55.7	45.1%	1.2%
Orta düşük teknoloji	34.0	27.1%	30.8	24.9%	-9.5%
Düşük teknoloji	16.9	13.5%	15.9	12.8%	-6.1%

Kaynak: TÜİK

Muhammet Mercan

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor, ING Bank A.Ş. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından sadece bilgi amaçlı olarak hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.Ş. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bu raporda yer alan bilgiler herhangi bir uyarı yapılmadan değişebilir. ING Bank A.Ş. ve kurum çalışanları bu raporda sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek herhangi bir doğrudan ve dolaylı zarardan ötürü hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Telif hakkı saklıdır, herhangi bir amaçla ING Bank A.Ş.'nin izni olmadan raporun tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, dağıtımı yapılamaz. Tüm hakkı saklıdır.

ING Bank A.Ş., bu raporun Türkiye'de yayımlanmasından sorumludur.